

Kirjallisuutta

Kirjailija Lempi Jääskeläinen

— Merkittävän ja arvostetun aseman saavuttanut karjalainen kirjailija Lempi Jääskeläinen kuoli 13. 9. -64. Ennen muuta hänet tunnettiin historiallisen Viipurin kuvaajana.

Kirjailija Lempi Jääskeläinen oli syntynyt Viipurissa 15. 12. 1900 ja tullut ylioppilaaksi siellä v. 1921. Opiskeltuaan pari vuotta yliopistossa hän toimi valtion verotuslautakunnan virkailijana Viipurissa 1924—27, kunnes viimeksi mainittuna vuonna antautui vapaaksi kirjailijaksi. Vuosisataisen parikkalalaisen karjalaisuvun jälkeläisenä ja synnyntäisensä viipurilaisena Lempi Jääskeläisellä olivat veressään heimonsa väkevät ominaispiirteet ja oman elämäkokemuksensa kypsyttämät katsomukset, joista ehtymättömistä lähteistä hän ammensi harvinaisen elävän, sujuvan ja kansanomaisen tarinointityylinsä, mikä kaikessa yksinkertaisuudessaan, mutta samalla valloittavassa havainnollisuudessaan viehätti hänen lukijakuntaansa.

Miten mestarillisiin mittoihin taiteilija yltikään esim. joissakin nuorten rakastavaisten romantiikan hienovaraisissa välittämisisään sekä luonnonnäkymien, vanhojen talo- ja katutunnelmien samoin kuin kotien sisustuksen tarikoissa esiinloittimisissaan ihannoimansa kotikaupunkinsa atmosfäärissä.

On aivan oikein sanottu, että Lempi Jääskeläisen taide yhdisti vanhaa ja hänen oman aikansa Viipuria niin tutunomaisesti, että lukija tunsu olevansa kuin kotonaan silloinkin, kun häntä fantasian siivin kuljeteltiin vuosisatojen takaisen kaupungin kaduilla, kujilla, asumuksissa. Tässä henkevässä yhteensulattamisessa kirjailijan mielikuvituksen tenhovoima pääsi täysin oikeuksiinsa. Aihepiirin liikkua yksinomaan itsenäisyysajan Viipurin elämänoloissa teokseen tuli väkisinkin sen tehoa vähentävää karua asiallisuutta. Tämä vaihe jäikin kirjailijan tuotannossa lyhyeksi, ja pian hän jälleen palasi vanhan Viipurin ja laajemmankin Karjalan taikavoimaiseen ilmapiiriin. Viime syksynä ilmestyi hänen kolmiosaiseksi tarkoitettua entistä laajapohjaisemman historiallisen romaaninsa I osa, Nuori herra David Viipurista, mikä trilogia-suunnitelma on nyt kuitenkin valitettavasti rauennut.

Kirjailija Jääskeläisen elämäntyöstä antaa pätevimmän todistuksen seuraava luettelo hänen poikkeuksellisen runsaasta tuotannostaan: Kirjailija Jääskeläisen teokset vuosilta 1923—1964 ovat: Opaaliristi 1923, Tyttö, jonka sydän oli lasista 1928, Pyhän Katariinan hopeavyö 1928, Hopeasalmen valtiatar 1930, Weckroothin perhe 1930, Filip Weckrooth 1931, Taistelu valasta 1932, Onni on oikullinen 1933, Nunna 1934, Taistelu Viipurista 1935, Keisari rakastuu 1936, Suomen valtiatar 1937, Herran veli 1938, Se oli Viipuri vihanta 1940, Vanhan Viipurin hiljaiseloa 1941, Viipuri ennen ja nyt 1941, Idästä saapuu myrsky 1942, Kvenlannin hurttu 1944, Weckroothin perhe (Weckrooth-romaanien yhdistetty laitos) 1944, Lumottu portti 1945, Kastelholman vanki 1946, Helena Weckroothin tytär 1947, Äyräpään kirkkopappi 1948, Pyhän neitsven lähde 1949, Teikari vai kauppias 1950, Henkipatto 1951, Rakas kaupunki (yhdessä Kersti Bergrothin ja Viljo Kojon kanssa) 1951, Aatelisvaakuna 1952, Weckroothin perhe (Erkki Tantun kuvittama yhdistetty laitos) 1953, Wineta 1953, Kultainen laakeri 1954, Vanha Markovilla 1955, Hovin vallat 1956, Kevät vanhassa kaupungissa 1957, Talonpoika ja hoviherra 1959, Tyttö vanhassa kaupungissa 1961, Nuori herra David Viipurista 1963. Mainittakoon vielä, että edesmennyt oli kirjoittanut Viipurin kantajain ammattikunnan historian vv. 1945—1946.